

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ||

കുശനാഭേന കന്യാനാം ധൈര്യക്ഷമയോഃ പ്രശംസനം
ബ്രഹ്മദത്തസ്യാത്പത്തിസ്തേന സഹ കുശനാഭകന്യാനാം
വിവാഹശ്ച

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
കുശനാഭസ്യ ധീമതഃ |
ശിരോഭിശ്ചരണോ സ്പൃഷ്ട്വാ
കന്യാശതമഭാഷത || 1.33.1 ||

വായുഃ സർവാത്മകോ രാജൻ
പ്രധർഷയിതുമിച്ഛതി |
അശുഭം മാർഗമാസ്ഥായ
ന ധർമം പ്രത്യവേക്ഷതേ || 1.33.2 ||

പിതൃമത്യഃ സു ഭദ്രം തേ
സ്വച്ഛന്ദേന വയം സ്ഥിതാഃ |
പിതരം നോ വൃണീഷ്യ ത്വം
യദി നോ ദാസ്യതേ തവ || 1.33.3 ||

തേന പാപാനുബന്ധേന
വചനം ന പ്രതീച്ഛതാ |

ഏവം ബ്രുവന്ത്യഃ സർവാഃ സു
വായുനാഭിഹതാ ഭൃശം || 1.33.4 ||

താസാം തു വചനം ശ്രുത്വാ
രാജാ പരമധാർമികഃ |
പ്രത്യുവാച മഹാതേജാഃ
കന്യാശതമനുത്തമം || 1.33.5 ||

ക്ഷാന്തം ക്ഷമാവതാം പുത്ര്യഃ
കർതവ്യം സുമഹത് കൃതം |
ഐകമത്യമുപാഗമ്യ
കുലം ചാവേക്ഷിതം മമ || 1.33.6 ||

അലങ്കാരോ ഹി നാരീണാം
ക്ഷമാ തു പുരുഷസ്യ വാ |
ദുഷ്കരം തച്ച വൈ ക്ഷാന്തം
ത്രിദശേഷു വിശേഷതഃ || 1.33.7 ||

യാദൃശീ വഃ ക്ഷമാ പുത്ര്യഃ
സർവാസാമവിശേഷതഃ |
ക്ഷമാ ദാനം ക്ഷമാ സത്യം
ക്ഷമാ യജ്ഞാശ്ച പുത്രികാഃ || 1.33.8 ||

ക്ഷമാ യശഃ ക്ഷമാ ധർമഃ
ക്ഷമായാം വിഷ്ണിതം ജഗത് |
വിസൃജ്യ കന്യാഃ കാകുസ്ഥ
രാജാ ത്രിദശവിക്രമഃ || 1.33.9 ||

മന്ത്രജ്ഞോ മന്ത്രയാമാസ
പ്രദാനം സഹ മന്ത്രിഭിഃ |

ദേശേ കാലേ ച കർതവ്യം
സദൃശേ പ്രതിപാദനം || 1.33.10 ||

ഏതസ്മിന്നേവ കാലേ തു
ചൂലീ നാമ മഹാദ്യുതിഃ |
ഊർധ്വരേതാഃ ശുഭാചാരോ
ബ്രാഹ്മം തപ ഉപാഗമത് || 1.33.11 ||

തപസ്യന്തമൃഷിം തത്ര
ഗന്ധർവീ പർയുപാസതേ |
സോമദാ നാമ ഭദ്രം തേ
ഊർമിലാതനയാ തദാ || 1.33.12 ||

സാ ച തം പ്രണതാ ഭൂത്യാ
ശുശ്രൂഷണപരായണാ |
ഉവാസ കാലേ ധർമിഷ്ടാ
തസ്യാസ്തുഷ്ടോഭവദ് ഗുരുഃ || 1.33.13 ||

സ ച താം കാലയോഗേന
പ്രോവാച രഘുനന്ദന |
പരിതുഷ്ടോസ്മി ഭദ്രം തേ
കിം കരോമി തവ പ്രിയം || 1.33.14 ||

പരിതുഷ്ടം മൂനിം ഇതാത്യാ
ഗന്ധർവീ മധുരസ്വരം |
ഉവാച പരമപ്രീതാ
വാക്യജ്ഞാ വാക്യകോവിദം || 1.33.15 ||

ലക്ഷ്മയാ സമുദിതോ ബ്രാഹ്മ്യാ
ബ്രഹ്മഭൂതോ മഹാതപാഃ |

ബ്രോഹ്മണ തപസാ യുക്തം
പുത്രമിച്ഛാമി ധാർമികം || 1.33.16 ||

അപതിശ്ചാസ്മി ഭദ്രം തേ
ഭാർയാ ചാസ്മി ന കസ്യചിത് |
ബ്രോഹ്മണോപഗതായാശ്ച
ദാതുമർഹസി മേ സുതം || 1.33.17 ||

തസ്യഃ പ്രസന്നോ ബ്രഹ്മർഷി -
ർദദൗ ബ്രോഹ്മമനുത്തമം |
ബ്രഹ്മദത്ത ഇതി ഖ്യാതം
മാനസം ചുലിനഃ സുതം || 1.33.18 ||

സ രാജാ ബ്രഹ്മദത്തസ്തു
പുരീമധ്യവസത് തദാ |
കാമ്പിൽയാം പരയാ ലക്ഷ്മ്യാ
ദേവരാജോ യഥാ ദിവം || 1.33.19 ||

സ ബുദ്ധിം കൃതവാൻ രാജാ
കുശനാഭഃ സുധാർമികഃ |
ബ്രഹ്മദത്തായ കാകുത്സ്ഥ
ദാതും കന്യാശതം തദാ || 1.33.20 ||

തമാഹുയ മഹാതേജാ
ബ്രഹ്മദത്തം മഹീപതിഃ |
ദദൗ കന്യാശതം രാജാ
സുപ്രീതേനാന്തരാത്മനാ || 1.33.21 ||

യഥാക്രമം തദാ പാണിം
ജഗ്രാഹ രഘുനന്ദന |

ബ്രഹ്മദത്തോ മഹീപാല -
സ്താസാം ദേവപതിർയഥാ || 1.33.22 ||

സ്തൃഷ്ടമാത്രേ തദാ പാണ്യ
വികുബ്ജോ വിഗതജ്വരാഃ |
യുക്തം പരമയാ ലക്ഷ്യാ
ബഭൗ കന്യാശതം തദാ || 1.33.23 ||

സ ദൃഷ്ട്യാ വായുനാ മുക്താഃ
കുശനാഭോ മഹീപതിഃ |
ബഭൂവ പരമപ്രീതോ
ഹർഷം ലേഭേ പുനഃ പുനഃ || 1.33.24 ||

കൃതോദ്യാഹം തു രാജാനം
ബ്രഹ്മദത്തം മഹീപതിം |
സദാരം പ്രേഷയാമാസ
സോപാധ്യായഗണം തദാ || 1.33.25 ||

സോമദാപി സുതം ദൃഷ്ട്യാ
പുത്രസ്യ സദൃശീം ക്രിയാം |
യഥാൻയായം ച ഗന്ധർവീ
സ്തൃഷ്ടാസ്തൃഷ്ടാഃ പ്രത്യനന്ദത |
സ്തൃഷ്ട്യാ സ്തൃഷ്ട്യാ ച താഃ കന്യാഃ
കുശനാഭം പ്രശസ്യ ച || 1.33.26 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ബാലകാണ്ഡേ ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ||